

Jaarverslag 2021

Caring Farmers

Voor u ligt het tweede jaarverslag van de Caring Farmers. De organisatie is in de zomer van 2019 opgericht, als zusterorganisatie van de Caring Vets, door drie pionierende boeren die geloven dat er een grote groep boeren bestaat die het anders wil. Door deze boeren te verenigen, samen te laten optrekken voor een luider geluid van de progressieve boer in het publieke debat, kan de landbouwtransitie versnellen.

En dat is hoognodig zo werd meer dan eens duidelijk afgelopen jaar. Onder andere de corona- , stikstof- en vogelgriepcrisis laten zien dat het zo niet langer kan. Ook klimaatverandering manifesteerde zich in 2021 door droogtes, overstromingen en bosbranden.

Vanuit de Europa komt de hoopvolle Farm to Fork strategie en het Nederlandse kabinet trekt eindelijk de portemonnee voor een landbouwtransitie. Maar de Farm to Fork strategie wordt door Big Agro lobby afgezwakt en in Nederland dreigen de miljarden te verdwijnen in stalaanpassingen en het uitkopen van boeren. De stem van progressieve boeren

die naar een ander voedselsysteem willen, en ook laten zien dat het kan, was nog nooit zo nodig.

Caring Farmers telt inmiddels 280 boeren en 1500 consumenten, wetenschappers en ketenpartners. Helaas was het wéér een corona jaar waardoor elkaar ontmoeten wederom beperkt bleef, maar we werden wel gezien en gehoord. Erg trots zijn de op plek 5 in de Duurzame 100 van Trouw.

We organiseerden een Caring Congres met Caring Vets, planten wederom honderdduizend bomen, ontmoetten Eurocommissaris Frans Timmermans en hebben inmiddels een zevenkoppige Raad van Advies. We werkten samen aan projecten, maar ook individueel werkten boeren aan de weg naar kringlooplandbouw. In dit verslag vertellen we hun verhaal. We zijn op weg, maar er is nog een lange weg te gaan.

*Veel plezier bij het lezen van dit verslag.
Bestuur & oprichters: Ruud, Geert & Annette
Kantoorteam: Marga, Josephine & Hanneke*

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Doelstellingen	5
3. Strategie	6
4. Caring Community	7
5. Kringlooplandbouw in het publieke debat	8
6. Het kan wel	11
7. Werken aan de Caring Farmers Code - Dierenwelzijn	13
8. Werken aan de Caring Farmers Code - Biodiversiteit	16
9. Werken aan de Caring Farmers Code - Klimaat	18
10. Werken aan de Caring Farmers Code - Binding met de consument	20
11. Personeel & Organisatie	22
12. Financieel verslag	23

Er was veel aandacht voor duurzame landbouw in de Trouw Duurzame 100.

1. Inleiding

Caring Farmers, opgericht in de zomer van 2019 als zusterorganisatie van de Caring Vets, wil ieder jaar stappen maken op weg naar een nieuw duurzaam voedselsysteem. Om de klimaat- en biodiversiteit crisis te beteugelen willen we naar een nieuwe vorm van voedselvoorziening die opereert binnen de grenzen van de natuur. Als jonge organisatie is het nog zoeken met elkaar hoe we dat gaan doen.

Eén ding is duidelijk: het is belangrijk dat we een ander boerengeluid laten horen. Het geluid van progressieve boeren die laten zien dat het al anders kan en die van Den Haag vragen om de transitie naar natuurinclusieve kringlooplandbouw te versnellen.

Als jonge organisatie zoeken we nog naar waar onze grote kracht ligt. We probeerden van alles, het een met meer succes dan het andere. We nodigden met 6 Foodcamps de burger uit op het boerenerf, probeerden webinars, boerenbijeenkomsten, lobbywerk, gaven gevraagd en ongevraagd advies, zonden tv-spotjes uit en zochten de samenwerking met NGO's.

Het bleek moeilijk om burgers naar het boerenerf te krijgen, maar ook om boeren van hun erf af te krijgen. Fondsenwerving blijft achter bij de grootse plannen, maar steeds meer partijen weten ons te vinden om samen te werken. We kregen veel bijval, maar ook tegenwind uit verschillende hoeken. Waar de één ons te snel vindt gaan, vindt de ander het te langzaam. We vroegen dit jaar ook de individuele boeren in hoeverre zij zich aan de Caring Farmers Code hadden gehouden. 50 van de 280 boeren vulden de enquête in.

We hebben stappen gezet, maar er blijft veel werk aan de winkel. We nemen u mee in onze activiteiten en financieel verslag.

2. Doelstellingen

Sinds 21 september 2020 zijn de Caring Farmers een officiële stichting. Caring Farmers heeft in 2020 statutair de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Verduurzaming van het voedselsysteem, lokaal en wereldwijd;
- Behoud en verbetering van natuur en biodiversiteit;
- Vermindering van het aantal, en verbetering van dierenwelzijn van, dieren in ons voedselsysteem;
- Het verkorten van de keten en het betrekken van de burger bij hun voedsel (sociale verankering van boerenbedrijven);
- Focus op, maar niet uitsluitend, de primaire productie.

Met als einddoel een natuurinclusieve kringlooplandbouw die wij als volgt definiëren:

‘Onze voedselvoorziening moet sociaal en ecologisch zo efficiënt mogelijk zijn waarbij we zoveel mogelijk monden kunnen voeden met zo min mogelijk gebruik van speciaal gefokte productiedieren, zo min mogelijk input van gronden en grondstoffen, geen input van buitenaf én waarbij er geen negatieve tot bij voorkeur een positieve impact op biodiversiteit, natuur, klimaat en het dier mag zijn.’

Wat dit betekent? Een landbouw waarin er een grote verschuiving heeft plaatsgevonden van dierlijke productie- en consumptie naar plantaardige; waar we vooral voedsel produceren voor mensen en niet voor vee; waar alle dieren buiten lopen; waar we omschakelen naar natuurlijke plaagbestrijding en gebruik maken van de kracht van de natuur; waar het aantal voedselkilometers is gedecimeerd; waar humane mest weer onderdeel is van de kringloop; waar veel meer consumenten betrokken zijn in het primaire proces van voedselproductie; waar boeren weer de baas zijn op het eigen bedrijf en de prijzen eerlijk.

3. Strategie

De organisatie zet de volgende prioriteiten om de doelen te bereiken, gebaseerd op enquêtes onder boeren en consumenten:

1. Een luidere stem van de vooruitstrevende boer in het publieke debat. Decennialang werd dit debat gevoerd tussen behouden boerenorganisaties, politiek en NGO's. De duurzame en vooruitstrevende boer werd nauwelijks tot niet gehoord in Den Haag of in de media. Via de media en het publieke debat oefenen we stelselmatig druk uit op overheden voor een consistent beleid dat gericht is op verduurzaming en dat koplopers ondersteunt in plaats van remt.
2. Onze boeren zijn een inspiratiebron dat natuurinclusieve kringlooplandbouw wel kan, en dat laten we zien.
3. We helpen de aangesloten boeren met de uitvoering van de Caring Farmers Code door:
 - Een collegiaal boeren netwerk op te bouwen, waarin boeren van elkaar kunnen leren en elkaar ondersteunen en meetrokken op weg.
 - Samenwerken met wetenschappers: boeren krijgen meer invloed op de wetenschap en kennis wordt beter gedeeld tussen boeren en wetenschappers.
 - We organiseren concrete projecten met NGO's die bijdragen aan het naleven van de code: we planten bomen, werken samen aan dierenwelzijn, kortere ketens en verminderen onze klimaatimpact.
4. Het voorlichten van de aangesloten Caring consumenten en hen meer betrekken bij voedselproductie.
5. We gaan een innoverende en vernieuwende bijdrage leveren aan het agrarisch onderwijs.
6. Groei van de Caring Community, maar kwaliteit is belangrijker dan kwantiteit.

In 2021 hebben we vooral gewerkt aan de punten 1, 2, 3 en 4.

4. Caring Community

In het jaar 2021 zijn de Caring Farmers gegroeid van 225 naar 280 boeren die de [Caring Farmers Code](#) onderschrijven en toezeggen ieder jaar stappen te maken naar natuurinclusieve kringlooplandbouw.

Ook Caring Consumenten, Caring Scientists en Caring Partners kunnen zich aanmelden bij Caring Farmers. In 2021 groeide we naar 1500 niet-boeren die zijn aangesloten bij Caring Farmers, een groei van 50%. Deze bestaan vooral uit consumenten maar ook uit tientallen wetenschappers, NGO's en ketenpartners.

We werkten goed samen met diverse NGO's, zoals in de bomencampagne met Urgenda en MEERGroen, we ondersteunden oproepen van Greenpeace, Milieudefensie en CIWF, we organiseerden een webinar met Boer en Natuur, en schreven opinieartikelen met de Federatie Agroecologische boeren.

Samen met Caring Vets bekijken we hoe we de caring community groter kunnen maken. We hadden gehoopt dat er inmiddels ook een Caring Doctors en Caring Scientist zou zijn, maar dat is vanwege meerdere redenen nog niet van de grond gekomen.

4.1 Online community

Op twitter hebben we eind 2021 6.398 volgers, en onze tweets hadden een gezamenlijk bereik in 2021 van 3,7 miljoen. Op Facebook groeiden we in het jaar 2021 van 2.052 naar 2.935 paginalikes. Verder bereikten we 88.980 mensen met onze berichten, en werden onze posts 1.600 keer gedeeld. De pieken lagen in maart 2021 toen we opriepen om te stemmen voor kringlooplandbouw, en rond onze kringloopcommercial in juli.

Instagram zijn we gegroeid van 700 naar 1.434 volgers en op LinkedIn hebben we inmiddels 2.400 volgers.

In 2020 is Caring Farmers begonnen met de **nieuwsbrief**. Hierop zijn inmiddels 2.092 Caring Farmers, consumenten en Caring Communityleden ingeschreven. Hierin worden acties, campagnes, kijktips en oproepen gedeeld. De nieuwsbrief heeft een openingspercentage van rond de 50%.

5. Kringlooplandbouw in het publieke debat

De belangrijkste doelstelling is dat de vooruitstrevende boer een luider stem krijgt in het landbouwdebat, in Den Haag en in de media. Decennialang werd dit debat gevoerd tussen behouden boerenorganisaties, politiek en NGO's. De duurzame en vooruitstrevende boer werd nauwelijks tot niet gehoord. Daar brengen wij verandering in. Caring Farmers werd zelf honderden keren genoemd in de media, we schreven zelf 12 opiniestukken, maar ook onze boeren worden veel beter gevonden door journalisten en werden geïnterviewd.

Verkiezingscampagne

Rondom de verkiezingen vroegen wij onze boeren van welke partijen zij menen dat zij zich het meest zullen inzetten voor de landbouwtransitie. Dat eindigde in een bijzondere top 3 met Partij voor de Dieren aan kop. Hiernaast zonden we een opiniestuk in: "[Durf te kiezen als je een andere landbouw wilt](#)" dat werd geplaatst in het AD. Ook zonden we onze verkiezingscommercial uit op tv dankzij zeer succesvolle crowdfunding en organiseerden we een [Verkiezingsdebat in Pakhuis de Zwijger](#) over volksgezondheid met als hoofdvraag: waarom zet ministerie VWS zich niet meer in voor kringlooplandbouw?

Op 22 mei stuurden wij een [hartenkreet aan de formateur](#).

Op 13 juni plaatste het FD ons [opiniestuk over het stikstofdossier](#): Een pleidooi voor de natuur aan natuurorganisaties: hou je rug recht en buig niet voor economische belangen van bouwende en boerende Nederland maar doe wat nodig is om de biodiversiteit te herstellen.

Op 22 juni gingen wij in gesprek met [met Eurocommissaris Timmermans](#) over onze bomencampagne Meer Bomen Nu en hobbels voor verduurzaming in het landbouwbeleid.

7 juli: Dag van de Kringlooplandbouw

Op 7 juli riepen wij voor de tweede keer de nationale [Dag van de Kringlooplandbouw](#) uit. Dit was de dag dat honderden boeren op trekkers naar Den Haag trokken tegen nieuwe stikstofregels. Caring Farmers menen dat er juist veel harder gewerkt moet worden aan het terugdringen van stikstof, omdat we niet kunnen boeren zonder gezonde natuur. Samen met de Volkskrant kwamen we bij elkaar voor een goed gesprek in de kas van biotuinder David Luijendijk en we zonden een tv spot uit dank zij succesvolle crowdfunding.

In zes dagen tijd doneerden honderden burgers en boeren om [onze kringloopcommercial](#) op tv uit te zenden om het vooruitstrevende boerengeluid te laten horen. Na het half 8 journaal op RTL 4 en rondom Hart van Nederland en Shownieuws. Samen goed voor zeker 2 miljoen kijkers!!

Wat is de rol van de bank?

De [Volkskrant interviewde 10 van onze boeren](#) over welke rol de bank speelde in hun verduurzamingstraject. Daar kwam de bank over het algemeen eerder uit als remmer van de transitie dan de drijvende kracht.

Op 8 oktober werd ons werk beloond met de [Nummer 5 in de Duurzame 100 met een mooi artikel in Trouw!](#)

Op 20 november, midden in de discussies over het onteigenen van boeren, schreven wij een [pleidooi naar het nieuwe kabinet](#): we gaven hun applaus voor het uittrekken van miljarden voor een landbouwtransitie, maar pleiten voor transformatie van boerderijen in plaats van uitkopen. Elke euro kan maar 1x worden uitgegeven. Dat kan aan uitkopen met langdradige procedures en gefrustreerde boeren tot gevolg. Of naar de transitie en tevreden boeren? Kies verstandig.

Boeren in transitie worden gewaardeerd, maar ze hebben het niet altijd makkelijk. En soms is het erg frustrerend om te zien hoe ze wel alle aandacht krijgen, maar dat subsidies blijven hangen bij projectbureaus en niet bij de boer beland. Peter-Harry en Eline, akkerbouwers in Groningen, koplopers in de natuurinclusieve transitie schreven er [een pleidooi](#) over dat in Den Haag ook aankwam.

Tegengeluid: Scaring Farmers & Ongehoord

Als je geen tegengeluid krijgt, word je niet goed gehoord. Tegengeluid is dus nodig, leidt tot goede discussies, maar kan soms ook hard zijn. Vooral onze grootschaligere boeren kregen dus afgelopen jaar de wind van twee kanten.

In november 2021 zagen we via social-media beelden van de actiegroep Ongehoord voorbij komen. Zij hadden 's nachts zonder toestemming bij vier van onze boeren beelden gemaakt en daarvan de ergste beelden op een rij gezet. We schrokken van de beelden, maar weten ook dat op commerciële manier dieren houden erg moeilijk is en dat het ook wel eens mis gaat. Dat is dan ook precies de reden waarom we oproepen tot versnelling en samen met boeren aan de slag willen om het leven van dieren te verbeteren.

De boeren zelf waren aangedaan. Eén boer heeft tijdelijk het keurmerk verwijderd van haar producten en onafhankelijk onderzoek naar haar bedrijf laten doen. Een andere boer stond niet achter onze gezamenlijke reactie en heeft besloten Caring Farmers te verlaten. Lees hier [onze reactie](#).

De bezoeken leidden wel tot interne discussie en in vergadering met de Raad van Advies is besloten om meer werk te maken van het naleven van de Caring Farmers Code en communicatie daaromheen, wat leidde tot de enquête hierover naar de boeren in 2021.

Ook kwam er tegengeluid van een hele andere kant. Op twitter worden we vaak Scaring of Lying farmers genoemd of weggezet als dromende hobbyboeren.

Vooral tijdens de verkiezingscampagne konden sommigen van onze boeren rekenen op boze telefoontjes van andere boerenorganisaties of zelfs van politieke partijen, die niet waren gediend van onze progressieve boodschap en roep om versnelling. Deze telefoontjes gingen nooit naar de organisatie Caring Farmers zelf, maar altijd naar individuele leden.

6. Het kan wel

Bij beleidsmakers, boereninstanties en bij veel boeren heerst het oude dogma van veel voor weinig. Veel kunstmest, veel kilo's produceren en weinig verdienen per kilo. Maar het kan ook heel anders. Door onze boerenleden voor te stellen op de site, laten we zien hoe het ook anders kan. En dat iedere boer het in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier doet.

Ruud: "Hoe voed je nou de wereld op een faire manier?"

In 2021 zijn 60 boeren voorgesteld bij 'Farmers aan 't Woord'. En 11 partners voorgesteld bij Partners aan 't Woord. Dit zijn goed gedeelde en gelezen artikelen op alle social-media kanalen.

Maar ook de media weet onze boeren steeds beter te vinden. Zo waren 5 caring farmers te zien bij [Onze Boerderij](#): Ruud van Kipster, tuinder Djuke, biobollen boeren John & Johanna en varkensfluisteraar Kees. En kijk bijvoorbeeld het verhaal over kalfjes bij de koe bij Corné van de [Ruurhoeve](#) of de Binnenste Buiten aflevering met [boer Henk](#) uit Deurne. Boerinnen Inge en Veronica waren te zien in het programma [De Kleine Boerderij](#). Kijk voor het hele overzicht op de pagina '[in de pers](#)'.

Kalfjes bij de koe op de Ruurhoeve

Een kleine greep uit de boeren die we voorstelden op de site

Dode bomen of resthout, kan je omzetten in biomassa of verbranden, maar Pip Gilmore van Groene Takken zet deze in om voedsel te kweken! Zo wordt er verstandig omgegaan met natuurlijke bronnen, wordt het afval beperkt en kan de kringloop lokaal gesloten worden.

"Ik heb me aangesloten bij de Caring Farmers omdat ik graag onze kennis over hoe je kalveren bij de koe houdt, deel met andere boeren, zodat we het samen voor nieuwe boeren makkelijker kunnen maken om ook deze overstap te maken." - Rike

"Heerlijk Westerwolds Land is een akkerbouwperceel midden in de gemeente Westerwolde. Het gaat niet om 'opbrengst per hectare' maar om 'waarde per hectare': voor de bodem, dieren, consumenten, boeren en de aarde." - Rineke

Boer Sil teelt 10 hectare groente en graan zonder gebruik te maken van bestrijdingsmiddelen en zoveel mogelijk met mijn paarden. Dat scheelt fossiele brandstoffen.

Dierlijke mest? We kunnen zonder. Joost van Strien, oprichter van de No Shit movement gebruikt enkel plantaardige mest.

Caring Ketenpartner: De Zaderij in de Noordoostpolder levert zaadvaste zaden. Hiermee willen zij behalve zorgen voor gezonde groenten van zaadvaste zaden, meer aandacht voor genetische diversiteit en zorgen dat de telers minder afhankelijk worden van grote zaadleveranciers.

7. Werken aan de Caring Farmers Code

Dierenwelzijn

Dierenwelzijn en de krimp van de veestapel. Het blijven moeilijke discussies die al snel een gevoelige snaar raken bij boeren die vaak gevangen zitten in het huidige systeem. Toch gaan we keer op keer het gesprek aan, ook met veganisten die vinden dat we helemaal geen dieren nodig hebben in ons voedselsysteem.

Als Caring Farmers zijn wij één van de weinige boerengroeperingen die hardop zegt dat de veestapel kleiner moet, véél kleiner. En niet alleen vanwege de impact van de veestapel op de planeet maar vanwege de dieren zelf. De huidige wetenschap laat steeds beter zien hoe intelligent dieren zijn, dat moeten we respecteren en naar gaan handelen.

In 2021 werd de Vernieuwde Wet Dieren aangenomen: een wet die moet gaan zorgen dat dieren niet langer worden aangepast aan de stal, maar andersom. Op 21 mei plaatste AD onze oproep om de Vernieuwde Wet Dieren te omarmen. Vanuit ethisch oogpunt kunnen we niet snel genoeg aan deze wet gaan voldoen, maar dat is wel een opgave voor de hele maatschappij, niet enkel voor de boer: [Pas stallen aan, niet de ledematen van dieren](#).

Na de verkiezingen vroegen we met Compassion in World Farming (CIWF) en Caring Vets met [opvallende posters in het centrum van Den Haag](#) de formerende politici om in het regeerakkoord te kiezen voor een gezonde veehouderij met veel minder dieren en die allemaal buiten komen.

Op 16 juni toen na vele maanden kippen nog steeds zaten opgesloten vanwege vogelgriep stuurden wij een oproep tot vaccinatie en betere aanpak vogelgriep samen met onze pluimveehouders: [wie komt er op voor de uitloopkip?](#)

Caring Congres samen met Caring Vets

Op 9 oktober hielden wij ons jaarlijkse Caring Congres samen met Caring Vets. Vier gerenommeerde sprekers en hoogleraren verzorgden een verhaal: Frans de Waal over emoties van dieren, Roos Vonk over empathie met dieren, Thijs Kuiken over dierziekten en Imke de Boer over de toekomstige rol van dieren. Gezamenlijke deden we een oproep aan Den Haag: voer de Wet Dieren uit.

In 2021 werkten we hard aan het **Kalfjes bij de Koe** project, waarvan we in januari 2022 de website lanceerden samen met verschillende partners. De website: <http://www.kalfjesbijdekoe.nl> is een overzicht met praktijkvoorbeelden voor boeren, beleidsmakers en alle andere geïnteresseerden.

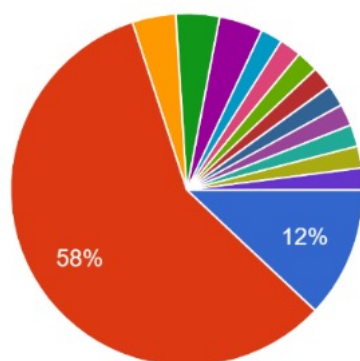
De Vakbond voor Dieren sloot zich aan als ketenpartner. Samen pakken we in 2022 projecten op.

Wat deden onze boeren zelf aan dierenwelzijn – uitslag [enquête](#) CF Code.

Ik ben minder dieren gaan houden

50 antwoorden

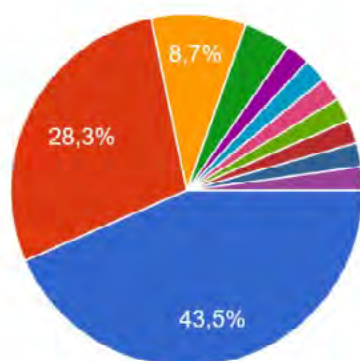

- Ja
- Nee
- Nvt
- nvt
- Geen dieren
- nvt heb geen dieren
- minder dieren is (nog) niet van toepas...
- geen dierenhouderij

▲ 1/2 ▼

Het dierenwelzijn van mijn dieren is verbeterd

46 antwoorden

- Ja
- Nee
- nvt
- Nvt
- Het dierwelzijn van onze dieren staat...
- we houden dieren met gebruik maken...
- Ik ben nog steeds bezig met overleve...
- beter kippen hok, meer uitlooprui...

▲ 1/2 ▼

8. Werken aan de Caring Farmers Code

Biodiversiteit

Een landbouw waar de biodiversiteit ieder jaar toeneemt. Daar werkten we hard aan. We zijn trots te kunnen vertellen dat we in het afgelopen jaar, samen met Urgenda en MEERGroen, 200.000 bomen en struiken hebben geplant bij tientallen van onze boeren: ze leggen heggen en hagen aan, starten voedselbossen of andere vormen van agroforestry of vergroenen het erf.

Daarnaast hebben wij dankzij een bijdrage van Triodos voor 5,5 hectare aan inheems bloemenmengsel aangekocht bij Cruydhoeck en gedoneerd aan acht verschillende Caring Farmers. Dit is grotendeels ingezaaid, samen met kinderen.

Dankzij SABE subsidie die we aanvroegen met Squarewise leren 8 boeren, waaronder [4 Caring Farmers](#) onder begeleiding van 3 experts meer over kruidenrijk grasland. De resultaten zullen in 2022 gedeeld worden met de groep. Ook doen veel van onze boeren mee met de campagne 1001ha.nl van LTO Nederland en Urgenda.

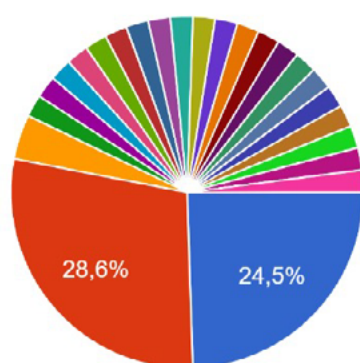
13 juni, [opiniestuk over het stikstofdossier](#) in het FD: Een pleidooi voor de natuur aan natuurorganisaties: hou je rug recht en buig niet voor economische belangen van bouwende boerend Nederland maar doe wat nodig is om de biodiversiteit te herstellen. Op 14 augustus schaalden we ons achter de sommatie van Greenpeace naar LNV over natuurbehoud.

Naam Boerderij	Oppervlakte plantlocatie
Boeren in het Bos	38.200
Biodynamische boerderij Zuuver	2300
Melkbrouwerij	2000
Fruit van Nien	150
Buiten Bant	100
Oldeneel biologische moestuin	60
Landgoed Rorik	10.000
Herenboerderij Op 't Lies	400
Studio Moio	100
Totaal	53310

Wat deden onze boeren zelf aan biodiversiteit – uitslag [enquête](#) CF Code.

Ik ben minder chemische middelen gaan gebruiken

49 antwoorden

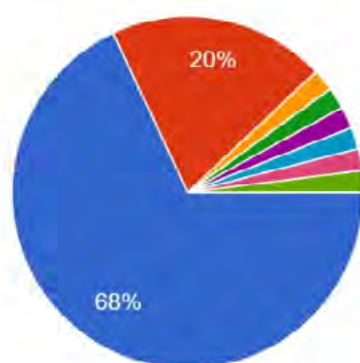

- Ja
- Nee
- nvt
- we gebruiken al geen chemische middelen
- Gebruik ik nooit
- helemaal geen bestrijdingsmiddelen
- Was al 0; wij zijn biologisch
- Gebruiken die sowieso niet, want we zijn biologisch

▲ 1/3 ▼

Ik heb meer natuur gecreëerd (bomen, akkerranden, overhoekjes, heggen, hagen)

50 antwoorden

- Ja
- Nee
- fruitgaard omgebouwd tot voedselbos
- maar wel beter onderhouden, minder hoog zodat er meer struikgewas ontstaat...
- Aanleg bloemen pluk tuin en hagen aangeplant
- altijd al gehad
- 2 km struweel 3meter breed.
- Een groot deel van mijn land bestaat uit natuur

9. Werken aan de Caring Farmers Code

Klimaat

Op al onze kanalen spreken wij continue onze zorgen uit voor het klimaat. We deelden nieuws van bosbranden, overstromingen en dreigende voedseltekorten door droogtes en hoosbuien.

Op 10 juli schreven wij samen met de Federatie Ecologische boeren en Stichting Demeter de [opinie in Trouw](#): "Waarom staan we als boeren niet vooraan de klimaatbeweging? Het wordt een hete zomer". Op 16 oktober 2021, Wereldvoedseldag, liepen we mee met de [Climate Miles](#) van Urgenda.

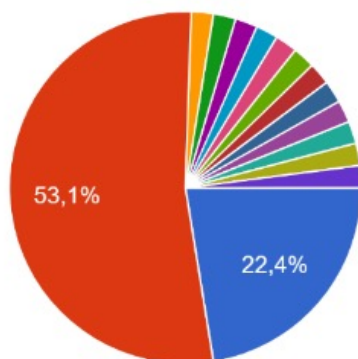
Onze boeren gingen ook zelf aan de slag, met een gezondere bodem, het opwekken van energie en duurzamer voeren van hun dieren.

Wat deden onze boeren zelf aan klimaat – uitslag enquête CF Code.

Ik wek meer eigen energie op

49 antwoorden

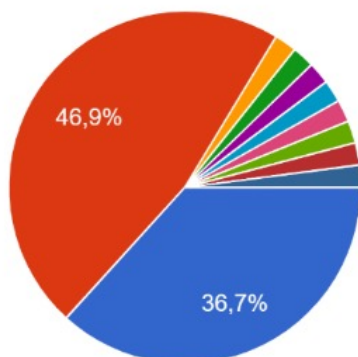

- Ja
- Nee
- n.v.t.
- Niet anders dan voorgaande jaren, m...
- Sinds 2017 zijn wij bijna energieneutraal
- Bijna nul op de meter
- dak en kabel liggen vol met zonnepan...
- nvt

▲ 1/2 ▼

Ik heb minder energie/fossiele brandstoffen verbruikt

49 antwoorden

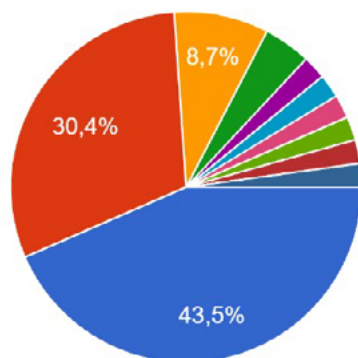

- Ja
- Nee
- We gebruiken al enkele jaren renewa...
- we gebruiken geen fossiele brandstoff...
- nog niet uitgezocht maar ik vrees van...
- onze nieuwbouw heeft geen gas verw...
- niet bijgehouden
- Ik gebruik sowieso al geen fossiele br...

▲ 1/2 ▼

Ik voer duurzamer (minder krachtvoer, meer reststromen, lokaler etc)

46 antwoorden

- Ja
- Nee
- nvt
- Nvt
- We hebben moeite om een meerprijs t...
- resten van de bakker en de niet verde...
- 100% kruidenrijk grasgevoerd eigen t...
- n.v.t.

▲ 1/2 ▼

10. Werken aan de Caring Farmers Code

Binding met de consument

Zonder een ander dieet geen landbouwtransitie. Op social media delen we veel over gezonde voeding, biologische voeding en delen we enthousiast posts over veganisme en vleesvermindering. Ook vertellen we over de dieren, delen we misstanden en geven we af en toe tips.

Farmers op de kaart

In augustus presenteerden we de [Caring Farmers winkelkaart](#), met verkooppunten van alle Caring Farmers. De kaart wordt enthousiast ontvangen door boer en burger. We schrijven boven de kaart expliciet dat hier allerlei boeren bij zitten en dat dus niet alles biologisch of natuurinclusief is. Niet alle boeren verkopen aan huis, maar veel wel. Anderen zijn herkenbaar te vinden in het supermarktschap, hebben een webshop, of bieden (oogst)abonnementen aan. Door deze kaart kunnen consumenten onze boeren beter vinden, en op die manier hun ondersteunen in de transitie.

Foodcamps

Dankzij Reroot, Milieudefensie en Triodos Foundation organiseerden we samen met Lekker Boer foodcamps om de caring consument naar het boerenerf te trekken. We zochten naar een mix van groente, fruit, zuivel en veganisme. Het waren erg leuke dagen bij boer Henk van Bijzonder Brabants, boer Kasper van Landgoed Rorik in Beverwijk, bij Fruit van Nien in Zwolle, melkveehouder Arie en in Zuid Holland en vegan akkerbouwer Joost in Flevoland. Bij de Foodcamps was

het hele gezin welkom om te bootcampen met een sportcoach, oogsten met de boer, koken met een chef en meer leren over het boerenbedrijf.

De dagen waren stuk voor stuk zeer geslaagd en consumenten vonden het geweldig en leerzaam. Kijk hier voor [een terugblik in foto en video](#).

Toch was het erg trekken om genoeg mensen te bereiken. Voor volgend jaar staan nog 2-3 foodcamps op de planning, maar daar haken we aan bij bestaande doelgroepen zoals schoolklassen, Straatboer en de Warmonderhof.

Het Grond Verbond en Vers aan de Vecht

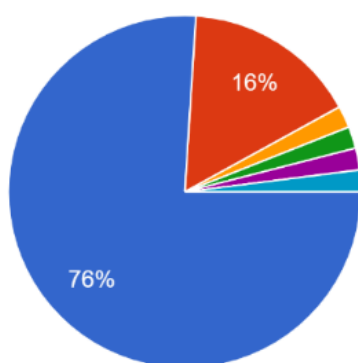
Onze boeren konden ook individueel projecten aanvragen bij Reroot the Dutch Food System. Dat deed Grondverbond samen met Moma en de Groene Griffioen met Vers aan de Vecht. Met het Grond Verbond willen de melkboeren van MOMA de consument een stem geven in het landschap. [Vers aan de Vecht](#) betreft burgers bij hun voedsel en in dit geval door een pluktuin te realiseren bij boer Boy Griffioen in Weesp.

Wat deden onze boeren zelf aan consumentenvoorlichting en binding – uitslag [enquête](#) CF Code.

Ik heb meer consumenten bewuster gemaakt over de impact van hun dieet

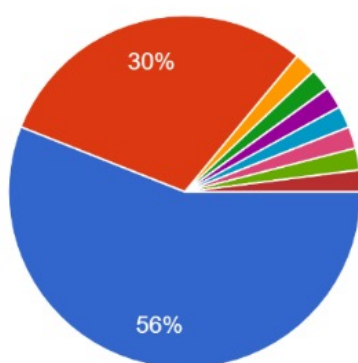
50 antwoorden

- Ja
- Nee
- weet niet
- Dat hoop ik wel :)
- We hebben een groente kraam aan de weg waar e klanten zelf kan kiezen welke groente ze meenemen en ter plekke betalen.
- ik probeer dat, maar dan haakt men toch gauw af.

Ik heb mijn keten verkort

50 antwoorden

- Ja
- Nee
- Dedden we al
- Kon al niet veel korter
- dedden we al maximaal, met zelfoogst
- via Distreko hebben we de kortst mogelijke keten in de achterhoek..aan...
- verkoop bloemenzaden via webshop
- Mijn keten is al kort: CSA, dus directe...
- Ik ga een webshop beginnen. Over ee...

11. Personeel & Organisatie

Bestuur

De drie oprichters van de Cari, voorg Farmers, vormen nu gedrieën het bestuur. Dat is onbezoldigd, noch ontvangen zij een vergoeding voor hun werkzaamheden. Zij komen maandelijks (vaak digitaal) bijeen met het personeel om huidige organisatie, richting, ontwikkelingen en toekomstplannen te bespreken.

Het oprichtingsbestuur bestaat uit de volgende personen:

- Voorzitter : Ruud Zanders
- Secretaris : Annette Harberink
- Penningmeester : Geert van der Veer

Personeel

De stichting wordt gerund door:

- Hanneke van Ormondt (coördinator sinds 1 jan 2020)
- Josephine Schuurman (sinds 20 sept 2020)
- Marga Witteman (sinds 1 dec 2020).

Zij werken naast hun werk voor Caring Farmers ook bij Urgenda. De Caring Farmers vergoedt Urgenda sinds 1 januari 2020 voor een klein deel van hun uren, en zijn Urgenda zeer erkentelijk voor de vele gratis geleende uren.

Raad van Advies

Het Caring Farmers bestuur laat zich adviseren door een Raad van Advies. Sinds 2021 is deze raad voltallig met 7 leden. De Raad is in 2021 3 keer bij elkaar gekomen.

Politiek:	Anne Marie Spierings – voorzitter en gedeputeerde provincie Brabant
Wetenschap:	Imke de Boer- hoogleraar Dieren & Duurzame Voedselsystemen
Duurzaamheid:	Maurits Groen – pionier en boegbeeld in de duurzaamheidswereld
Dierenarts:	Arabella Burgers – voorzitter Caring Vets
Boer:	John Arink, biodynamisch boer in Lievelede
Filosofie:	Erno Eskens – filosoof en voorvechter voor dierrechten
Consument:	Sandra Molenaar, directeur Consumentenbond

Lees meer over de leden van de [Raad van Advies](#).

12. Financieel verslag

De financiële ontwikkeling van Caring Farmers blijft nog steeds achter bij de rest van de professionalisering. De organisatie draaide in 2021 grotendeels op de goodwill van Urgenda en vele vrijwilligers uren.

Dankzij Reroot the Dutch Foodsystem hebben wij voor 2 projecten geld gekregen (Foodcamps en Kalf bij Koe), daarnaast kwam er geld binnen via crowdfunding, kregen wij bijna 10.000 euro van Triodos om biodiversiteit bij boeren te verbeteren en een klein deel komt van donaties van boeren en burgers.

Staat van baten en lasten

per 31-12-2021

Baten

Ontvangen

- Bijdragen en subsidies € 54.428

Totaal: € 54.428

Lasten

- Inhuur uren via Urgenda € 20.933
- Kosten projecten € 15.737
- Publiciteit € 16.595
- ICT € 3.063
- Bankkosten € 188
- Overige kosten € 1.014

Totaal: € 57.529

Resultaat € -3.100

Balans per 31-12-2021

Rekening	Omschrijving						
Activa		31-12-2021	31-12-2020	Passiva		31-12-2021	31-12-2020
<i>Liquide middelen</i>				<i>Eigen Vermogen</i>			
	Triodos bank	€ 4.006	€ 2.418		Algemene reserve	€ -647	€ 2.418
				<i>Kortlopende schulden</i>			
					Lening	€ 3.000	€ -
					Crediteuren	€ 1.653	
		<u>€ 4.006</u>	<u>€ 2.418</u>			<u>€ 4.006</u>	<u>€ 2.418</u>